

Geacht college,

Hierbij ontvangt u de eerste uitkomst van een brainstorm over de toekomst van het bestuur in Haarlem.

De opdracht

De stichting Stadsgesprekken kreeg van de gemeente een nogal erg brede vraagstelling: Bestaat de kloof tussen burger en bestuur, hoe ziet het politieke landschap er over 35 jaar uit? Bestaan de huidige politieke partijen dan nog? Wat zal de rol van de lokale overheid zijn? Hoe een (nieuw) evenwicht tussen overheid en maatschappij te bereiken?

Werkwijze

Er zijn twee bijeenkomsten georganiseerd. Mensen uit diverse geledingen uit de stad deden er aan mee. In een eerste bijeenkomst is de vraagstelling verfijnd. In een tweede bijeenkomst zijn mensen uitgenodigd om meer op detail-niveau over de toekomst na te denken.

Vraagstellingen

Uit de verkennende eerste bijeenkomst bleek vooral de wens naar een dienstbare overheid. Als mogelijke hindernis voor veranderingen in de stad werd in meerderheid het huidige stelsel met politieke partijen aangestipt. Deze teneur is op 14 juni aan een groter gezelschap in twee sessies voorgelegd.

1. Stel: de overheid heeft als missie "Alles voor een glimlach". Welke kansen biedt dat? Welke suggesties zijn hiervoor aan te dragen?
2. Stel: het lokaal bestuur kent geen politieke partijen meer. Loopt alles dan in het honderd of kan de stad daar haar voordeel mee doen?

De bijeenkomst leverde een aantal min of meer concrete suggesties op en veel ideeën bleven minder uitgewerkt. Een heel grote lijn was het streven naar een andere vorm van burgerschap. En ook de democratische besluitvorming zou meer (en beter) op buurtniveau gericht kunnen worden. De rol van de politiek zelf werd genoemd als een vermoedelijk flinke hindernis voor veranderingen.

Conclusie

Het is een hele toer om met mensen van buiten het politieke establishment over de toekomst van het bestuur na te denken. Het onderwerp wordt niet beleefd als sexy en is nogal abstract. Dat bleek ook uit de twee bijeenkomsten: lang niet alle geledingen uit de stad waren vertegenwoordigd (vooral jongeren waren afwezig). Desondanks toonden de wel aanwezige mensen hun betrokkenheid bij de materie. Uit de evaluaties kwam de behoefte naar voren om diverse uitkomsten van de brainstormen verder uit te werken in breed (breder) samengestelde verbanden. Dat kan het best door met concrete voorbeelden te experimenteren.

Hoe verder?

Hieronder plaatsen we twee beknopte uitkomsten van de laatste brainstormavond. De gegeven tijd was te kort om aan alle ideeën recht te doen. Het valt aan te bevelen om op deelaspecten verder met de stad in conclaaf te gaan. De stichting Stadsgesprekken speelt daar graag een rol in.

Haarlem, 8 juli 2016
Peggy Donker (voorzitter)

Bijlagen: 2

Verslag eerste vraagstelling:

Een overheid die als missie "Alles voor een glimlach" uitdraagt. (Welke kansen biedt dat? Welke suggesties kunnen we hiervoor aandragen?)

Alle schoolverlaters een baan + maatschappelijk actief

Zet studenten in voor de stad. Praktijkopdrachten voor leerlingen en studenten. Dit is goed voor de stad en het verrijkt de jongeren. Er wordt minder energie verspild aan zinloze opdrachten. Er zal meer dialoog in de stad zijn en geen gebrek aan capaciteit. Participeren wordt logischer. Er is aandacht voor kennis en het is praktijkgericht.

De uitdaging is om culturen, planning, tijdspaden en scholen op een lijn te krijgen met de samenleving. Men moet blijven geloven in de haalbaarheid.

Hernieuwd burgerschap

De G100 wordt ingevoerd. Via (bijvoorbeeld) loting komen tot een groep burgers die het stadsbestuur vormt, dus los van politieke partijen. Vertrouwen wordt op deze manier weer teruggegeven aan de burgers. Er zal daardoor meer draagvlak en betrokkenheid ontstaan bij de burgers. Voorwaarde is dat er zo weinig mogelijk regels zijn (ont-bureaucratisering). De grote vraag en uitdaging zal zijn: hoe is de relatie met het politieke bestuur. Hoe regel/organiseer je dat?

Basisinkomen brengt geluk

De invoering van het basisinkomen. Hoogte ca. 600 à 700 euro per maand (bijv.). Basisinkomen gaat uit van vertrouwen i.p.v. wantrouwen tussen overheid en burger. De burger zal meer betrokkenheid gaan tonen bij burgerschap en actiever zijn in de stad. Er zijn nog wel vooroordelen (bijvoorbeeld. dat het meer geld zou kosten en dat mensen lui worden) die geslecht mogen worden

Met al je vrienden naar de Grote Markt

Haarlem faciliteert stamtafels die ondersteund wordt met digitale middelen zoals een app en video opnames ter plekke. Doel is om sociale vraag en aanbod samen te brengen. Van individu naar collectief. Haarlem wordt een stad met veel betrokken burgers die elkaar kennen en leren kennen. Het vraagt een projectmatige aanpak. De stamtafels dienen verspreid te zijn en herkenbaar te zijn in café's, kerken, buurthuizen, koffiehuisjes, lunchrooms.

Haarlem en zelfbestuur

De stad bestuurt zichzelf. Men kiest zelf een eigen burgemeester, bij geboorte krijg je een lidmaatschap voor het leven voor HFC (sport staat centraal)/HGC (Haarlemse Geluk Club) en daar doe je iets voor terug. Saamhorigheid wordt hiermee versterkt. Na het obstakel gemeenteraad en het ambtelijke apparaat als barrière genomen te hebben, ontstaat er twee belangrijke zaken: zelfbestuur en gemeenschapszin.

Verslag tweede vraagstelling:

Lokaal bestuur zonder politieke partijen (Loopt alles dan in het honderd of kan de stad daar haar voordeel mee doen?)

Wijk(buurt-straat)-vergaderingen

Organiseer de besluitvorming rond belangen en idealen (visie). Leg het dicht bij de mensen. Faciliteer het proces door te sturen op de inhoudelijke discussie en de concrete vertaalslag naar de stad. Maak de lusten en lasten duidelijk zichtbaar en houd oog voor de eerlijke verdeling tussen sterken en zwakken.

Vandaag thema ... Doe mee!

Bestaande besturen en structuren worden aangepakt. De democratie gaat richting buurt/gebiedsniveau. Iedereen die wil doet mee. Niet op ieder onderwerp, alleen op die vragen waar je toe aangetrokken voelt. Het stimuleert de betrokkenheid in de buurt of op het thema.

Ontmoeting der generaties

Men zegt vaak dat de wijsheid met de jaren komt en de jeugd flexibel is. Combineer die twee krachten en laat twee generaties samen oplossingen voor de vraagstukken van de stad formuleren. Steeds in nieuwe samenstellingen worden thema's uitgewerkt. De eilandjesgedachte wordt hiermee aangepakt en er is minder kans op egotripperij.

IJverige Haarlemmers

De verzorgingsstaat verandert. Haarlemmers pakken meer en meer zelf de handschoen op. In dit proces kan ieder z'n zegje doen en het beoogde resultaat is een warme zorg voor elkaar.

Zelfbeheer

Geef burgers budget om publieke taken uit te (laten) voeren vanuit de gedachte dat burgers baat hebben bij het snel oppakken van problemen. Bij gebleken succes van het experiment kan de gekozen aanpak verder over de stad uitgerold worden. Mensen kunnen zelf heel veel aanpakken als ze de kansen maar krijgen.

Focusgroepen

Niet de politieke partijen maar speciale focusgroepen werken ideeën uit en gaan problemen te lijf. Mensen worden betrokken vanwege hun passie waardoor hun energie het meeste oplevert. De gemeente maakt oplossingen financieel mogelijk.

Het lot bestuurt

Het stadsbestuur komt tot stand door periodieke loting zoals dit al in de Griekse Stadstaten het geval was (maar nu doen vrouwen ook mee!). Iedereen kan dus in principe voor een bepaalde periode verantwoordelijk worden voor het besturen van de stad. Door regelmatig

nieuwe leden in te laten stromen wordt kliekvorming ook zoveel mogelijk voorkomen. Begonnen kan worden met het instellen van een schaduwraad.